

Vlaams
Parlement

stuk **784** (2010-2011) – Nr. 2
ingediend op 16 november 2010 (2010-2011)

Voorstel van resolutie

van de heren Dirk Peeters en Hermes Sanctorum

betreffende het gemeenschappelijk landbouwbeleid
na 2013

Verslag

namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
uitgebracht door de heer Stefaan Sintobin

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jos De Meyer.

Vaste leden:

de heren Lode Ceysens, Jos De Meyer, mevrouw Tinne Rombouts, de heer Jan Verfaillie;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heer Stefaan Sintobin, mevrouw Linda Vissers;
de heer Karlos Callens, mevrouw Lydia Peeters;
de heer John Crombez, mevrouw Els Robeyns;
de heer Mark Demesmaeker, mevrouw Tine Eerlingen;
mevrouw Patricia De Waele;
de heer Dirk Peeters.

Plaatsvervangers:

de heren Robrecht Bothuyne, Jan Durnez, Marc Van de Vijver, Johan Verstreken;
de heren Pieter Huybrechts, Chris Janssens, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de heer Marc Vanden Bussche, mevrouw Mercedes Van Volcem;
de heren Marcel Logist, Bart Martens;
de heren Matthias Diependaele, Jan Peumans;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Hermes Sanctorum.

Stukken in het dossier:

784 (2010-2011) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

705 (2010-2011) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

INHOUD

I. Toelichting door de heer Dirk Peeters	4
II. Bespreking	5
III. Stemming	7

Op 10 november 2010 besprak de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid het voorstel van resolutie van de heren Dirk Peeters en Hermes Sanctorum betreffende het gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2013.

De commissie besliste unaniem om een agendawijziging door te voeren en dit voorstel van resolutie aan de agenda toe te voegen.

Aangezien het voorstel van resolutie van de dames Tinne Rombouts, Els Robeyns en Tine Eerlingen en de heren Jos De Meyer, John Crombez, Mark Demesmaecker en Jan Verfaillie betreffende het toekomstige Europese landbouwbeleid na 2013 (*Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 705/1) al op de agenda stond, was het raadzaam om het later ingediende voorstel van resolutie van de heren Dirk Peeters en Hermes Sanctorum gelijktijdig te behandelen.

Verwijzend naar de gedachtewisselingen en de hoorzitting over de hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) die in de commissie plaatsvonden (*Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 497, 562 en 604), en naar de strikte timing – de bespreking van de mededeling van de Europese Commissie over de hervorming van het GLB staat op de agenda van de Europese Ministerraad van 29 november – gaat de commissie niet in op het voorstel van de heer Stefaan Sintobin om de twee grote landbouworganisaties schriftelijk te bevragen over het voorstel van resolutie.

I. TOELICHTING DOOR DE HEER DIRK PEETERS

De heer *Dirk Peeters* licht toe dat dit voorstel van resolutie geen reactie is op het door de meerderheid ingediende voorstel van resolutie. De spreker verwijst naar de hoorzittingen en besprekingen die in de commissie aan de hervorming van het GLB werden besteed. Hij was daarbij aangenaam verrast door de inhoudelijk sterke teksten die werden voorgesteld en de reactie van de minister-president.

Met dit voorstel van resolutie willen de indieners duidelijk maken dat het GLB na 2013 ontzettend belangrijk is voor de landbouwsector op zich, maar ook inzake plattelandsbescherming, ruimtelijke ordening, klimaatbeleid en de ecologische versterking van het platteland zijn er enorme uitdagingen na 2013.

De indieners vragen om versneld werk te maken van de transitie en verduurzaming van de conventionele landbouw en sneller te gaan dan de huidige planning. Deze transitie dient ook opvolgbaar en meetbaar gemaakt te worden door het stellen van tussentijdse korte- en langetermijndoelstellingen. Dit is volgens de heer Peeters een enorm belangrijk element om de sector in zijn geheel te verduurzamen.

In het kader van transitie is het nodig om een beleid te ontwikkelen en Europees te introduceren dat overmatige vleesproductie en consumptie aan banden legt, de klemtoon legt op het telen van eigen veevoer en op een meer grondgebonden veehouderij, zodat we minder afhankelijk worden van de invoer van soja. Dat is volgens de spreker een belangrijk punt, aangezien de situatie met de dag dramatischer wordt als niet wordt ingegrepen.

Een cruciaal punt is het voorstel om geen genetisch gemanipuleerde gewassen toe te laten in de Europese Unie, binnen Europa ook geen genetisch gemodificeerde organismen (ggo's) te telen en Vlaanderen ggo-vrij te verklaren en te houden. De heer Peeters weet dat hierover binnen Europa alles behalve eensgezindheid bestaat, maar gelet op de incidenten die zich hebben voorgedaan in Groot-Brittannië, Canada, India en Pakistan, wordt het ggo-spoor best niet gevolgd.

Op het vlak van plattelandsontwikkeling is het voor de indieners belangrijk dat het plattelandsfonds dat in het vooruitzicht is gesteld, wordt gespijsd met middelen uit de Vlaamse begroting, zonder een beroep te doen op Europese middelen uit de tweede pijler. In de tweede pijler dienen meer gelden voorzien te worden voor landbouwers die actief mee-

werken aan de maatschappelijke taken van een verbrede landbouw, met aandacht voor landschapszorg, agromilieumaatregelen, beheersovereenkomsten voor ecologische diensten, dierenwelzijn, biodiversiteit en zorg.

Inzake internationale en multilaterale handelsakkoorden moet erover gewaakt worden dat de eigen hogere sociale en ecologische normen niet tegen Europa werken, maar tegelijkertijd mogen in die akkoorden de derdewereldlanden zeker niet worden benadeeld.

Op het vlak van energieafhankelijkheid vragen de indieners om de landbouwsector te begeleiden in de uitstap uit de fossiele brandstoffen en tegelijk de landbouw de mogelijkheid te bieden om groene stroom – wind, zon, warmtekrachtkoppeling, aardwarmte – op te wekken als bijproduct bij de landbouwactiviteit. Soms wordt onder het mom van landbouw aan energiewinning gedaan, maar dat is niet de bedoeling. Het wordt steeds meer duidelijk dat het telen van energiegewassen, zeker van de eerste generatie, niet langer aan te moedigen is. De daarvoor gebruikte gronden moeten opnieuw worden ingezet voor voedselproductie. Rekening houdend met de bevolkingsgroei en de groeiende vraag naar voedsel moet de keuze gemaakt worden om landbouwgronden in te zetten voor voedselproductie en niet voor energiegewassen.

De heer Peeters wil het belang van de familiale landbouw in de verf zetten. Het feit dat in de consensustekst van Boerenbond en Vlaams Overleg Duurzame Ontwikkeling over familiale landbouw geen consensus werd bereikt, is hierbij kenmerkend. De indieners willen meer financiële ondersteuning bieden aan familiale landbouwbedrijven via de tweede pijler en hen actiever betrekken bij de verbreding van de landbouw, om ervoor te zorgen dat familiale landbouwbedrijven een leefbaar inkomen kunnen blijven halen uit hun activiteiten. Binnen de Europese interne markt dienen meer ruimte en mogelijkheden voorzien te worden voor de korteketenverkoop ter ondersteuning van plattelandsontwikkeling en daarvoor dienen ook specifieke Vlaamse instrumenten ingezet te worden.

De vrije vereniging van familiale landbouwers, een ontwikkeling die zich in het buitenland voordoet, dient aangemoedigd en zelfs financieel ondersteund te worden. Daarnaast moeten ook de administratieve taken worden herzien en tot een minimum beperkt.

Landbouw is ook een sector die sterk innovatief kan werken en een wetenschappelijke en technische meerwaarde kan leveren. Het voorstel van resolutie vraagt ook om breed wetenschappelijk onderzoek op te zetten naar de oorzaak van de problemen van de plantbestuiving, wat breder is dan de bijenverdwijnziekte, maar ook naar de financieel-economische gevolgen ervan.

Het voorstel van resolutie vraagt ook extra ondersteuning voor de biolandbouw. Landbouwers moeten aangemoedigd worden om de overstap te maken, er is een aangepaste en vereenvoudigde labelstructuur nodig, het terugdringen van het gebruik van kunstmest en pesticiden is nodig, de ketens van bioproducten dienen verder ontwikkeld en versterkt te worden en in het brede landbouwbeleid dient meer aandacht te gaan naar de sector van de biolandbouw, met aangepaste financiële stimuli.

II. BESPREKING

Mevrouw *Tinne Rombouts* geeft aan dat heel wat elementen uit het voorstel van resolutie ook vervat zitten in het voorstel van de meerderheid. Andere elementen die de heer Peeters aanhaalt, komen daarin niet aan bod, maar dat is een bewuste keuze. Aangezien er geen duidelijke definitie is van een familiaal landbouwbedrijf, is deze term ook niet opgenomen in het voorstel van resolutie van de meerderheid.

Mevrouw Rombouts gaat in op de elementen uit het voorstel van resolutie die betrekking hebben op transitie. De uitdaging om te komen tot meer duurzaamheid, met een even-

wicht tussen het ecologisch, economisch en sociaal aspect, geldt voor elke sector. Ook in het voorstel van resolutie van de meerderheid wordt daar aandacht aan besteed. Maar de vraag van de heer Peeters om sneller te gaan dat de huidige planning wordt niet gedeeld door mevrouw Rombouts. De sector heeft een aantal uitdagingen en verantwoordelijkheden, maar het is belangrijk dat de sector mee is, dat de voorstellen haalbaar zijn en dat ze ook gerealiseerd worden. Dan is een geleidelijke overgang belangrijk. Vandaar de terughoudendheid bij de spreker om sneller te gaan dan de huidige planning.

Het is voor mevrouw Rombouts opvallend dat het element van de consumptie betrokken wordt bij het GLB, dat gaat over de productiesystemen en de mogelijkheden voor de landbouwers. Het hoort hier dus eigenlijk niet thuis, maar zelfs als dat wel het geval zou zijn, wil mevrouw Rombouts erover waken dat het beleid niet gaat bepalen wat op het bord van de mensen mag liggen. Die keuzevrijheid is voor CD&V belangrijk. Er moet duidelijke informatie beschikbaar zijn over de productie en over de kwaliteit van de producten, maar we mogen niet bepalen wat op het bord van de consument komt.

Over genetisch gemanipuleerde gewassen heeft Groen! stringente standpunten, stelt mevrouw Rombouts. Pleiten om geen ggo-gewassen te telen en Vlaanderen ggo-vrij te houden, is volgens de spreker niet realistisch. We kunnen nog moeilijk spreken van ggo-vrije landen, want onderzoek toont aan dat ook landen die geen ggo-gewassen telen niet volledig ggo-vrij zijn.

Het onderzoek naar ggo-gewassen in Vlaanderen is heel belangrijk. Als Vlaanderen wil meespelen op innovatief vlak, valt hier een rol te spelen. De critici stellen dat we niet alle mogelijke effecten van ggo-gewassen kennen, maar om die effecten te kennen, moet er natuurlijk onderzoek zijn. De evolutie op wereldniveau in de richting van het gebruik van ggo-gewassen kunnen we niet tegenhouden. Als voor een aantal problemen waarvoor we vandaag niet onmiddellijk een oplossing hebben ggo-gewassen misschien een oplossing kunnen bieden, is het belangrijk om in te zetten op onderzoek. Het is belangrijk om daar binnen het landbouwonderzoek blijvend aandacht voor te hebben, stelt mevrouw Rombouts.

Over het telen van ggo-gewassen door landbouwers werd tijdens de vorige legislatuur een decreet (*Parl. St. VI*; Parl. 2008-09, nr. 1885/8) goedgekeurd waarin een aantal voorwaarden zijn opgenomen, waardoor de negatieve effecten beperkt kunnen worden. Een ggo-beleid wordt niet enkel op Vlaams niveau, maar op Europees niveau gevoerd. Als testen gebeuren, moet men ook vertrouwen hebben in het wetenschappelijk onderzoek. Het wetenschappelijk onderzoek moet kansen krijgen, want het is volgens mevrouw Rombouts een utopie te denken dat door Vlaanderen ggo-vrij te verklaren de wereld ggo-vrij is of er beter van wordt.

De heer *Jos De Meyer* resumeert dat de heer Peeters het voorstel van resolutie van de meerderheid waardevol acht, maar daarnaast in het eigen voorstel van resolutie nog een aantal klemtonen van Groen! weergeeft.

Mevrouw *Tine Eerlingen* is persoonlijk van mening dat de vleesconsumptie in Vlaanderen wel iets te hoog ligt, maar het element van de consumptie hoort niet meteen thuis in een voorstel van resolutie over het Europese landbouwbeleid.

Onderzoek naar ggo's is volgens mevrouw Eerlingen nodig, maar dat dient op een zeer voorzichtige manier te gebeuren, waarbij het voorzorgsprincipe prioritair is.

De spreker is van mening dat het voorstel van resolutie te veel in detail gaat. Het voorstel van resolutie van de meerderheid is iets algemener, omdat het belangrijk is dat een globale visie centraal staat, zonder specifieke elementen op te sommen, want dat kan ertoe leiden dat ook zaken vergeten worden.

De heer *Stefaan Sintobin* licht toe waarom zijn fractie het voorstel van resolutie niet zal goedkeuren. De spreker pleit voor een geleidelijke transitie en wil dus niet sneller gaan dan de huidige planning, aangezien de sector al veel inspanningen levert voor een duurzame landbouw. Ook de nadruk die in het voorstel gelegd wordt op de consumptie wordt niet gedeeld.

De heer Sintobin wil het ggo-onderzoek alle kansen geven, wat eveneens een element van verschil is met het voorstel van resolutie. De spreker benadrukt de vrije keuze, wat betekent dat het samengaan van conventionele landbouw, biolandbouw en ggo-landbouw mogelijk moet zijn. Het niet toelaten van ggo's in Vlaanderen zorgt op termijn voor een serieus concurrentienadeel, aldus de heer Sintobin.

De vragen over de verbreding van de landbouw, zeker voor de familiale landbouw, worden door de spreker ondersteund. De heer Sintobin ziet een aantal goede elementen in het voorstel van resolutie, maar er wordt wel te veel aandacht besteed aan de biolandbouw.

De heer *Dirk Peeters* benadrukt dat in het voorstel van resolutie wordt gewezen op de overmatige vleesproductie en -consumptie. De indieners hebben erop willen wijzen dat, als de bevolking de vleesconsumptie kan beperken, de vleesproductie automatisch zal moeten volgen. Het zou volgens de heer Peeters toch voor iedereen duidelijk moeten zijn dat de globale vleesproductie een groot en moeilijk te beheersen klimaatprobleem teweegbrengt. Het kweken van vlees vraagt ontzettend veel energie en vernietigt ontzettend veel waardevolle gebieden. Daarom is het nodig om mensen te informeren over het feit dat overmatige vleesproductie en -consumptie een probleem is.

De heer Peeters beaamt dat onderzoek naar ggo's belangrijk is. Het voorzorgsprincipe moet eigenlijk gehanteerd worden vooraleer men iets toelaat. Maar met het co-existentiebesluit is Vlaanderen bezig met het toelaten van ggo-teelten, terwijl vanuit wetenschappelijk onderzoek nog enig voorbehoud gemaakt kan worden. De indieners pleiten voor de grootste voorzichtigheid totdat er volledige duidelijkheid is.

III. STEMMING

Het voorstel van resolutie betreffende het gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2013 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

Jos DE MEYER,
voorzitter

Stefaan SINTOBIN,
verslaggever